

186

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 17 lutego 2010 r.

w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000

Na podstawie art. 28 ust. 13 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220, Nr 157, poz. 1241 i Nr 215, poz. 1664) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa dla obszaru Natura 2000, zwanego dalej „obszarem”:

- 1) tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych;
- 2) zakres prac koniecznych dla sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 3) tryb dokonywania zmian w planie zadań ochronnych.

§ 2. Tryb sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje dokonanie następujących czynności:

- 1) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych oraz przedmiotów ochrony obszaru;
- 2) sformułowanie założeń do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 3) podanie do publicznej wiadomości informacji o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych;
- 4) identyfikację zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar;
- 5) sformułowanie projektu planu zadań ochronnych;
- 6) uzgodnienie, o którym mowa w art. 28 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zwanej dalej „ustawą”.

§ 3. Zakres prac koniecznych do sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru obejmuje:

- 1) opisanie granic obszaru w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w układzie współrzędnych, o którym mowa w § 3 pkt 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 sierpnia 2000 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. Nr 70, poz. 821);
- 2) zgromadzenie, zweryfikowanie i uzupełnienie informacji o obszarze i przedmiotach ochrony, istotnych dla ochrony, w tym dotyczących:

- a) uwarunkowań geograficznych, przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i kulturowych, kierunków rozwoju społecznego i gospodarczego, a także uwarunkowań wynikających z istniejących form ochrony przyrody innych niż obszar i celów ochrony obszaru,
- b) występowania przedmiotów ochrony oraz opisu ich stanu, zagrożeń, wymogów i możliwości ochrony,
- c) istniejących i projektowanych planów, studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, strategii i programów dotyczących obszaru lub mogących mieć na niego wpływ;

3) ocenę stanu ochrony przedmiotów ochrony, dokonywaną na podstawie dostępnych informacji i niezbędnych prac terenowych uzupełniających inwentaryzację, charakterystyki jakościowe lub rozpoznanie uwarunkowań funkcjonowania przedmiotów ochrony, polegającą na łącznej ocenie stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków:

a) w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych:

- ustaleniu parametru powierzchni i rozmieszczenia siedliska przyrodniczego w obszarze, z uwzględnieniem jego fragmentacji, trendu zachodzących zmian oraz fragmentacji poszczególnych wydzieleń siedliska przyrodniczego,
- ustaleniu parametru struktury poszczególnych wydzieleń siedliska przyrodniczego, z uwzględnieniem stanu ochrony jego typowych gatunków oraz procesów ekologicznych zachodzących w tym wydzieleniu, w porównaniu ze strukturą i procesami typowymi dla właściwego stanu ochrony siedliska,
- ocenie parametru szans zachowania siedliska przyrodniczego w przyszłości,

b) w odniesieniu do gatunków:

- ustaleniu parametru stanu populacji, z uwzględnieniem liczebności i rozmieszczenia gatunku w obszarze oraz trendu zachodzących zmian tej liczebności, oszacowaniu, a także uwzględnieniu cech populacji gatunku, właściwych dla danej populacji gatunku,
- ustaleniu parametru siedliska gatunku, z uwzględnieniem wielkości i jakości poszczególnych wydzieleń siedliska gatunku w porównaniu z cechami siedliska gatunku typowymi dla właściwego stanu ochrony,
- ocenę parametru szans zachowania gatunku w przyszłości;

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej — środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. Nr 216, poz. 1606).

- 4) ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu przedmiotów ochrony, z uwzględnieniem oceny, o której mowa w pkt 3, oraz oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych i ich możliwego wpływu na parametry;
 - 5) ustalenie celów działań ochronnych do osiągnięcia w okresie, na jaki jest sporządzany plan zadań ochronnych, umożliwiające monitoring i weryfikację ich osiągnięcia, z uwzględnieniem:
 - a) konieczności utrzymania właściwego stanu ochrony, likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im — jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako właściwy,
 - b) potrzeby osiągnięcia właściwego stanu ochrony, konieczności likwidacji, ograniczenia istniejących lub potencjalnych zagrożeń odpowiedzialnych za niewłaściwy stan ochrony przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im — jeżeli obecny stan przedmiotów ochrony w obszarze został oceniony jako niezadowalający lub zły,
 - c) konieczności uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiocie ochrony i konieczności likwidacji, ograniczenia zagrożeń dla przedmiotu ochrony lub zapobieżenia im — jeżeli stan ochrony przedmiotu ochrony nie jest możliwy do oceny;
 - 6) ustalenie działań ochronnych wynikających z ustalonych celów działań ochronnych, w tym wskazanie:
 - a) działań ochronnych zapewniających monitoring osiągnięcia celów działań ochronnych, a zwłaszcza monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony przedmiotów ochrony,
 - b) zakresu prac przewidzianych do realizacji,
 - c) terenu lub miejsca realizacji,
 - d) terminu oraz częstotliwości realizacji,
 - e) podmiotu odpowiedzialnego za wykonanie i monitoring,
 - f) szacowanych kosztów realizacji działań,
 - g) technicznych uwarunkowań realizacji działań,
 - h) podmiotów, których współdziałanie przy realizacji działań ochronnych jest niezbędne;
 - 7) ustalenie, w oparciu o analizę obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, planów zagospodarowania przestrzennego województw oraz planów zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego i wyłącznej strefy ekonomicznej, wskazań do zmiany tych studiów lub planów, których realizacja naruszy lub stworzy ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ustawy;
 - 8) ocenę potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru oraz określenie terminu jego sporządzenia, z uwzględnieniem konieczności:
 - a) przeprowadzenia inwentaryzacji lub badań przedmiotów ochrony lub
 - b) zaplanowania ochrony w okresie 20 lat, lub
 - c) unormowania zagadnień wchodzących w zakres planu ochrony, a niemieszczących się w zakresie planu zadań ochronnych, lub
 - d) zmiany granic obszaru lub przedmiotu ochrony;
 - 9) sporządzenie dokumentacji projektu planu zadań ochronnych w formie elektronicznej, opracowanej w formie opisu tekstowego, zestawień tabelarycznych, przedstawień graficznych, map, baz danych, w tym cyfrowych warstw informacyjnych.
- § 4. 1. Ustalając teren objęty projektem planu zadań ochronnych, o którym mowa w § 2 pkt 1, sprawdza się przesłanki do nieobejmowania części obszaru projektem planu zadań ochronnych, o których mowa w art. 28 ust. 11 ustawy.
2. Ustalenie przedmiotów ochrony obszaru, o których mowa w § 2 pkt 1, polega na przeanalizowaniu danych o obszarze przekazanych do Komisji Europejskiej, z uwzględnieniem ich znaczenia dla zachowania lub odtworzenia zasobów siedlisk przyrodniczych lub gatunków, dla których wyznaczono obszar.
3. Ustalenia, o których mowa w ust. 2, mogą być zmienione w toku prac nad projektem planu zadań ochronnych, jeżeli wynikają z nowych danych.
- § 5. W ocenie, o której mowa w § 3 pkt 3, stosuje się skalę oceny stanu ochrony określoną w załączniku do rozporządzenia.
- § 6. Zmiany w planie zadań ochronnych przeprowadza się w trybie, o którym mowa w § 2.
- § 7. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Środowiska: *A. Kraszewski*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 17 lutego 2010 r. (poz. 186)

SKALA OCENY STANU OCHRONY

I. Stan ochrony siedliska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 jest scharakteryzowany następującymi parametrami:

- 1) parametr 1: powierzchnia siedliska;
- 2) parametr 2: struktura i funkcja;
- 3) parametr 3: szanse zachowania siedliska.

Każdy z parametrów jest oceniany w skali: FV = właściwy, U1 = niezadowalający, U2 = zły. W przypadku braku danych zapisuje się XX = nieznan.

Parametr 1: „powierzchnia siedliska” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
1. Powierzchnia siedliska	Nie zmniejsza się, nie jest antropogenicznie pofragmentowana	Wykazuje powolny trend spadkowy lub jest antropogenicznie pofragmentowana	Wykazuje szybki trend spadkowy lub jest silnie antropogenicznie pofragmentowana

Występowania siedliska w formie rozproszonych wydzieliń uwarunkowanych warunkami siedliskowymi (np. rzeźbą terenu) nie uznaje się za antropogeniczną fragmentację.

Parametr 2: „struktura i funkcja” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
2. Struktura i funkcja	W dobrym stanie, brak znaczących zaburzeń, zachodzą typowe dla siedliska procesy ekologiczne, stan typowych gatunków właściwy, różnorodność biologiczna związana z siedliskiem niezubożona	Niewielkie zaburzenia, np. nieoptymalne zagospodarowanie, niewielkie zubożenie strukturalne, zaburzenie typowych dla siedliska procesów ekologicznych, zubożenie różnorodności biologicznej, upośledzenie funkcji, niezadowalający stan niektórych typowych gatunków	Istotne, głębokie zaburzenia, np. brak właściwego zagospodarowania, zubożenie strukturalne, brak typowych dla siedliska procesów ekologicznych, głębokie zubożenie różnorodności biologicznej, utrata funkcji, zły stan typowych gatunków lub wyraźne zubożenie ich zestawu

Do oceny struktury i funkcji siedliska stosuje się odrębne dla każdego gatunku zestawy wskaźników, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy.

Parametr 3: „szanse zachowania siedliska” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowalający)	U2 (zły)
3. Szanse zachowania siedliska	Brak zagrożeń i negatywnych trendów. Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10–20 lat jest niemal pewne	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10–20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym zagrożeniom	Zachowanie siedliska w stanie niepogorszonym w perspektywie 10–20 lat będzie bardzo trudne: zaawansowane procesy recesji, silne negatywne trendy lub znaczne zagrożenia

Łączna ocena stanu ochrony jest ustalana na podstawie parametrów 1–3, wg następującego schematu wnioskowania:

- 1) jeżeli choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U2, to ocena globalna = U2;

- 2) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U1, to ocena globalna = U1;
- 3) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale dwa lub trzy parametry są ocenione jako XX, to ocena globalna = XX;
- 4) jeżeli nie zachodzi powyższe (tj. wszystkie trzy parametry są ocenione jako FV albo dwa parametry są ocenione jako FV, a jeden jako XX), to ocena globalna = FV.

II. Stan ochrony gatunku w obszarze Natura 2000 jest scharakteryzowany następującymi parametrami:

- 1) parametr 1: populacja;
- 2) parametr 2: siedlisko;
- 3) parametr 3: szanse zachowania gatunku.

Każdy z parametrów jest oceniany w skali: FV = właściwy, U1 = niezadowolający, U2 = zły. W przypadku braku danych zapisuje się XX = nieznan.

Parametr 1: „populacja” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowolający)	U2 (zły)
1. Populacja	Liczebność jest stabilna w dłuższym okresie (mogą występować naturalne fluktuacje) oraz populacja wykorzystuje potencjalne możliwości obszaru, oraz struktura wiekowa, rozrodność i śmiertelność prawdopodobnie nie odbiegają od normy	Liczebność wykazuje powolny trend spadkowy lub jest znacznie niższa od potencjalnych możliwości obszaru lub struktura, rozrodność albo śmiertelność są antropogenicznie zaburzone	Liczebność wykazuje silny trend spadkowy lub struktura wiekowa, rozrodność i śmiertelność są zaburzone w sposób zagrażający powstaniem takiego trendu w najbliższej przyszłości

Do oceny naturalności lub zaburzenia cech populacji stosuje się odrębne dla każdego gatunku zestawy wskaźników, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy.

Parametr 2: „siedlisko” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowolający)	U2 (zły)
2. Siedlisko	Wielkość wystarczająco duża i jakość odpowiednio dobra dla długoterminowego przetrwania gatunku	Wielkość i jakość siedliska antropogenicznie pogorszona tak, że nie jest optymalna dla gatunku	Wielkość zdecydowanie zbyt mała lub jakość niewątpliwie niezapewniająca długoterminowego przetrwania gatunku

Do oceny wielkości i jakości siedliska stosuje się odrębne dla każdego gatunku zestawy wskaźników, przyjęte na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy, i raportów, o których mowa w art. 38 ustawy.

Parametr 3: „szanse zachowania gatunku” ocenia się wg następującej skali:

Parametr	FV (właściwy)	U1 (niezadowolający)	U2 (zły)
3. Szanse zachowania gatunku	Brak istotnych negatywnych oddziaływań i nie przewiduje się większych zagrożeń w przyszłości, nie obserwuje się negatywnych zmian w populacji i siedlisku. Zachowanie gatunku w perspektywie 10–20 lat jest niemal pewne	Zachowanie gatunku w perspektywie 10–20 lat nie jest pewne, ale jest prawdopodobne, o ile uda się zapobiec istniejącym negatywnym oddziaływaniom i przewidywanym umiarkowanym zagrożeniom	Zachowanie gatunku w perspektywie 10–20 lat będzie bardzo trudne, silne negatywne zmiany w populacji i siedlisku lub przewidywane znaczne zagrożenia w przyszłości (praktycznie nie do wyeliminowania)

III. Łączna ocena stanu ochrony jest ustalana na podstawie parametrów 1–3 wg następującego schematu wnioskowania:

- 1) jeżeli choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U2, to ocena globalna = U2;
- 2) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale choć jeden z trzech parametrów jest oceniony jako U1, to ocena globalna = U1;
- 3) jeżeli nie zachodzi powyższe, ale dwa lub trzy parametry są ocenione jako XX, to ocena globalna = XX;
- 4) jeżeli nie zachodzi powyższe (tj. wszystkie trzy parametry są ocenione jako FV albo dwa parametry są ocenione jako FV, a jeden jako XX), to ocena globalna = FV.